

Carîntul

VITRINA MEA

II

„Tineretul Liberal”

de T. C. STAN

Recentele declarații făcute de D-nii Gh. Brătianu și C. Banu, au readus pe tapet chestiunea tineretului liberal - care astfel - ciudat! - tot prin doi oameni trecuți de mult la vârste coapte - se manifestează pentru prima oară, public.

Tineretul e azi la modă după cum e jazzul și culoarea champagne. El face, el drege, el ține conferințe, scoate reviste, manifestează, răstoarnă și mai ales vorbește... Trăim în secolul generațiilor tinere: a celor născuți în 1908-1907-1906, a celor de 21, de 22 de ani și trei luni, a celor de 17 ani și o zi. Pretutindeni numai generație tânără... S'ar zice că bătrânii și-au trăit traiul mâncându-și malaiul, și că mâine toți bătrânii vor fi decapitați - ca în povestea cu frânghia de nisip - capetele lor servind la demonstrațiuni anatomice.

În politică, pare-mi-se, pentru prima oară au încercat o organizare a tineretului comunist.

„Tineretul comunist”, i-au urmat, pe rând: cel „țărănist” - „chemarist” - „cuzist” - și în fine „liberal”.

D-nii Banu și Brătianu mărturisesc lucruri teribile: Că acest tineret va face așa și va face și pe dincolo. Că va culturaliza masele, va reabilita valorile morale răsturnate în ultimul timp, că va... Dar ce nu va face oare tineretul liberal?...

Să analizăm puțin și să vedem: așa este?

Comuniștii și-au organizat generațiile tinere aducându-le în ideile lor, pentru a pregăti în ei pe pionierii de mâine ai acestei idei.

Țărăniștii, adresându-se tinerimii studioase, au avut în vedere captarea de intelectuali, pentru partidul lor așa de sărac pe atunci în cadru.

Cuziștii aveau în studenți pe unicii lor adepți, avântați și lesne de purtat de nas...

Dar libericii?

Ne obicinuiserăm ca acest partid,

continuare pe pag. 2-a

EXPLICAȚIUNI

Poate, cititorii noștri, observând schimbarea din titulatura acestui ziar - care trece, așa dintr'odată, de sub directiva noastră, a întemeietorilor, sub aceea a unui comitet, anonim - vor privi schimbarea cu neîncredere și, mai ales, cu îndreptățită bănuială.

— „Băieții” fac afaceri - vor exclama unii, zâmbind mefistofelic și protegiuitori...

— „Avântul” tinerilor neînfricoșați a fost înfrânt, probabil - vor gândi alții...

— „Energia întemeietorilor” a fost prea intensă și s'a epuizat prea repede - sau

Independența „celor dela Avântul” a fost o paradă...

Și așa mai departe... Fiecare cititor ne va judeca prin prizma vederilor proprii... Tot atâtea păreri vor fi despre noi, câte capete sunt...

Nu face nimic!

Pentru că, în realitate, toate cele de mai sus nu vor rămâne decât drept ceea ce sunt: niște pronosticuri, pur și simplu. Și dacă ar fi să ne mulțumim pe noi înșine, nu am face altceva decât să dăm timp timpului ca să desăvârșască adevărul. Totuși, pentru că noi am ajuns, acum, să cunoaștem destul de apreciable pulso opiniei publice, nu vom aștepta dela sine, evidențierea adevărului - care, desigur, va fi de partea noastră - ci îl vom anticipa. Indiferent cu ce grad de încredere va fi primit, deocamdată.

Atitudinea ziarului nostru - care rămâne și mai departe al nostru - nu se va schimba. Schimbarea din titulatură este, deci, numai aparentă. Ea a intervenit ca o forță majoră. Și anume: În mersul nostru, la un moment dat, ne-am pomenit la o răscruce. Drumul pe care venisem până

aici, se despărțea în două. O parte ne chema spre datoria către noi înșine: examene de licență, examene de capacitate pentru învățământul secundar, etc... - o alta înspre sprijinirea creaturii noastre: ziarul.

Pe amândouă drumurile, odată, nu am fi putut merge. De despărțit nu ne putem despărți. Pășirea pe un drum, înseamnă, neglijarea celui alt. Și noi am ales pe acesta, din urmă, cu multă strângere de inimă.

...Dar, fiecare neregularitate a apariției ziarului nostru - odată cu primul pas făcut într'al doilea an - însemna, pentru noi, o nouă durere. Fiecare întrerupere, noi știm că înseamnă, dacă nu ruperea, cu siguranță slăbirea contactului cu cititorii. Și noi nu voiam acest lucru.

Nu voiam, mai întâi, pentru că nu astfel țineam a răsplăti caldă simpatie cu care am fost întâmpinați încă dela apariție.

Și, în acest caz, cum să păstrăm noi continuitatea legăturii ziarului cu cititorii, când interese de alt ordin - de ordin personal, imperios necesar și urgent - ne reclamă canalizarea activității noastre într'altă direcție?

Soluționarea crizei se rezolvă prin instituirea unui comitet format din mai mulți persoane distins-intelectuale - comitet care se va ocupa, pentru o bucată de vreme de soarta acestui ziar.

Cititorii - de bună credință - vor înțelege, credem, singuri, motivul schimbării aparente și temporare din titulatură ziarului nostru.

Până la terminarea obligațiilor vitale față de noi înșine - când vom reveni, iarăși, la conducerea efectivă a ziarului - rămânem intermitenți colaboratori.

C. N. Turcu și D. L. Stăhiescu

REDAȚIONALE

Cu începe dela numărul viitor al ziarului, redacția și ad-ția va fi în strada Petru-Rareș No. 49 Piatra-N.

Orice informațiuni, articole, reclamațiuni, abonamente se vor adresa d-lui avocat I. Matasă pe adresa de mai sus.

Începând cu numărul trecut ziarul „Avântul” și-a reînceput apariția regulată.

ULTIMELE PAGINI a lui TITU MAIORESCU

de GEORGE H. JUVARA

Pe lângă activitatea sa critică și didactică, Titu Maiorescu a fost și un mare om politic. Modul dezinteresat cum a făcut și a înțeles el politica, vederile sale largi în această direcție, frumoasele scopuri către care a fost atras și pe care le-a realizat, întrebându-l spre deosebire de alții - mijloace demne de acele scopuri, îl ridică pe Titu Maiorescu deasupra politicii de toate zilele, pentru a-l așeza între marile figuri ce-au contribuit la realizarea României-Mari.

Ultimele pagini din „Istoria Contemporană a României” au fost scrise la 1917, cu câteva săptămâni înainte

de moartea fostului prim-ministru. Aceasta face pe editorul acestui volum să le considere cu drept cuvânt ca un testament politic al marelui dispărut. Să vedem conținutul acestor pagini.

Maiorescu vorbește despre relațiile ce trebuie să existe între un Suveran și poporul său, într'un stat constituțional ca al nostru. El zice că în virtutea art. 92 din Constituția României Regele este iresponsabil și inviolabil, iar cei responsabili sunt miniștrii. Dar - adaugă el - „acest mare principiu constituțional nu trebuie să rămână literă moartă, ci trebuie aplicat și

respectat cu bună credință. În toată convingerea noastră” (Pag. 449). După părerea sa. Regele trebuie să se ferească de un singur lucru: să nu încredințeze conducerea statului celor nepregătiți sau de-o calitate morală inferioară.

În ceea ce privește pe politicieni, lor le trebuie pe viitor o „treptată întărire a caracterului prin formarea independenței cetățenești”. Deci speranța marelui om politic se îndreaptă spre ridicarea nivelului conștiinței publice, ceea ce nu se poate fără o reală învățătură și mai ales fără o bună educație dată poporului. El crede că și experiența trecutului va servi generațiilor viitoare, formându-le caractere independente.

continuare pe pag. 2-a

Sărbătorirea Sf. Paști

O informație laconică din ziarul Universul, cu data de 4 April a. c. arată că „eprospe în întreg Județul Neamț nu s'a serbat Paștile la 31 Mart”, înțelegând apoi comunele: Războeni, Măstăcan, Rusești, Borlești, Socea, Rediu, Săvinci și Zănești, al căror locuitor n'au lăsat pe proști să officieze slujba, adăugând că „incidente n'au fost”.

Cu toate că cele opt comune răsvrăitoare nu formează „aproape întreg Județul Neamț”, alcătuit din peste 50 de comune, deci se bănuia mai dinainte încălțarea bisericilor de încăpăținarea fașilor credincioși, desupuși părinților lor suflașii și duhovnicești, totuși aceste fapte, odată petrecute, constituie cea mai mare rușine asupra populației unui întreg județ, în domeniul religios.

Faptul ce nu s'au întâmplat nici la întroducerea calendarului îndreptat în anul 1924, ni-a fost dat să le vedem acum, cu ocazia celei mai mari sărbători creștinești, din tot timpul unui an.

Județul Neamț, vestit în toată țara, prin numărul și frumusețea bisericilor și mănăstirilor, prin evlavie credincioșilor, susținătoare podoabelor aceste sfinte locașuri și prin viața creștinească a locuitorilor lui, acum de Sf. Paști, prim-minte, din partea unor întunecați la minte, o lovitură dureroasă, ce nu se va putea lesne uita în viitor.

Religiozitatea presupune respect de cele sfinte, supunere până la închinare în fața instituțiilor și persoanelor investite cu darul de sns, ascultare până la fanatism de către poporul drept credincios.

Oprirea proșilor să slujească - desigur și brutalizarea lor - închiderea bisericilor, batjocurirea celei mai înalte autorități bisericesti, amestecul în directiva bisericii unui neam întreg a laicilor inconștienți, mărșăluț până la idioțenie și ascultarea politicianilor fațarnici, streini cu totul de spiritul bisericii și da inimă poporului, înseamnă oare religiozitate?

Cultul, recunoscut de stat, este liber în virtutea libertății de conștiință, cu atât mai mult cultul religios din principiu.

Cu ce drept, dar, în numele căru principiul de drept se atacă slujitorii bisericilor și li se închid locașurile de închinare de către o mulțime abrutizată de duhul bolșevismului până și în cele religioase?

N'au avut proșii puterea de convingere asupra enoriașilor lor? Dar să se cerceteze și să se vadă pe judecătorii imparțiali ai opiniei publice, că majoritatea acestor păstori sunt dintre elementele cele mai vrednice și mai luptătoare în slujba idealului creștin. La Războeni, La Podoleni, la Săvinești, la Măstăcan, la Rediu etc... sunt dintre cei mai dinstoinici proști care fac cinste creșterii preoțesc prin munca și metoda de luptă în ogorul suflașilor ai noștrilor.

Politica, instigatorii, o parte din presă, dușmănoasă bisericii, călugării vagabonzi și țesli călugări, cum și rezerva guvernului în apărarea bisericii, ne-au dus la spectacolul trist și dureros de astăzi.

Cerem, cu toată indignarea, luarea măsurilor celor mai drastice și mai exemplare împotriva agresorilor. Altfel, ceea ce au făcut cu biserica, vor face și cu celelalte autorități, în altă înălțare de fapte.

Preot Gh. Verșescu

VITRINA MEA

II

„Tineretul Liberal“

continuare din pag. 1

condus de statui, de mumii și de șoșoni să fie porțile închise oame-nilor noi. La ei nu se putea sări dintr-o treaptă ierarhică în alta, până nu îmbătrâneau bine și mult. Era partidul zahariștilor, al senatorilor de drept și al centenarilor onafi în vată.

De-odată veni lovitură cu tineretul liberal. Care e explicația? Să fi simțit trebuința unei generale aierisiri? Ar fi făcut-o primindu-i pe cei noi, de-adreptul în partid, nu plăsându-i într-o galerie, anume.

Există numai o explicație: Că au voit să pareze acțiunea grupărilor similare din celelalte partide, oferind, de ochii lumii, iluzia că liberalii întineresc printr-o ciudată chirurgie politică...

Manevra nu mai prostește pe nimeni. «Tinerii liberali» vor ajunge tot așa de bătrâni ca și liberalii cari nu mai sunt tineri, până să-și vadă realul lor aport luat în considerare...

Nu grupări nouă. Ci curățirea grajdurilor lui Augias—a conducerii centrale și celor județene, de tot ce e mumie și șoșon. Deschiderea larg a porților, pentru ca cei viguroși și cu tragere de inimă să ia locul impotenților și a înrâzătorilor.

Și nici uciderea celor bătrâni, ci altoirea pe un trup îmbătrânit, a mlădițelor tinere și puternice.

T. C. STAN

DE CE MOR COPIII IN NUMĂR AȘA DE MARE?

Mor copiii din pricina mizeriei și ignoranței.

Mor copiii pentru că mama însărcinată nu se caută—nu se hrănește destul—se trudește prea mult, are o boală pe care o trece copilului drept moștenire, naște înainte de vreme, nu este căutată de moașă ori de medic.

Mor copiii pentru că sunt rău hrăniți, li se dă să sugă neregulat, li se dă lapte de vacă, adesea murdar, fierț rău, neacoperit, li se dă din primele săptămâni mănăcare, băutura și fructe.

Mor copiii pentru că sunt prost îngrijiți: la orase—finuți prin case murdare, înălesite cu aer stricat; la sate—lăsați în grija Domnului, în arșita soarelui, purtați prin praful, prin ploii și vânturi, euleați în pat alături de mamele lor, adesea înăbușiți prin somn, bolnavi, necăutați de doctori, dar descântați de și îndopați cu burueni de leac.

Mor copiii de slăbiciunea în care vin pe lume, de diaree, răceală, de boli molipsitoare, de păcatele moștenite de la părinți.

Într-un număr viitor vom arăta cum trebuie îngrijită creșterea copiilor.

ULTIMELE PAGINI a lui TITU MAIORESCU

continuare din pag. 1

La această afirmație contribuesc încă trei fapte:

1) Războiul dela 1877 și „amirabila simplitate cu care ostașul român s'a jertfit", căci „din toată spuza aruncată de atâtea secole, a mai rămas o scântee vie în urmașii vechilor Romani" (Pag. 454).

2) Emoția cu care s'a ridicat partea cultă a societății contra guvernului D. A. Sturza, în urma celor petrecute în parlamentul din Buda-Pesta, când deputatul Geza Polonyi umilia România, arătând că „Sturza exploatează chestia transilvană în România contra partidului conservator" („Istoria Contemporană a României" de Titu Maiorescu, pag. 398) și

Cei cari—desnădăduiți de atâtea privilegii nefaste, oferite în ultimii doi-trei ani—s'au resemnat superstițioși prin a crede într-o osândă aruncată, de un duh necurat, asupra studenției județului nostru, au avut, în sfârșit, prilejul să-și vadă nemernicia credinții lor. Și, credem, au primit această rectificare de credință cu sufletul plin de bucurie. Cine oare ar fi putut face altfel?

Cu atât mai mare ne-a fost bucuria noastră și cu atât mai mult drag înregistrăm în bucurătorul fapt, pentru că noi suntem aceia cari în loc de osândă aparentă, am văzut clar, încă dela început, adevăratul motiv al acelei activități și am luptat, din răspuneri, pentru întronarea ordinii. Ne-am dat seama că, anumite prejudecăți de suprafață, socotesc drept o impietate lupta noastră, dar nu ne-am supus slăbiciunii prejudecăților. Ne-am rostit părerea cu acele imagini simple a cuvintelor ce pecetluiesc trista realitate. Și le-am rostit numai de dragul colegilor noștri țărâni, fără voie, într-o aventură de tristă memorie. Le-am rostit în numele adevărului și în numele ordinii care cerea să fie întronată.

Și ordinea a venit odată cu instalarea noului comitet. (Ne referim la secția bucureștiană).

*

Marți seara—a treia zi de Paști—am avut loc festivalul dat de asociațiile studenților noștri.

Solicitările, făcute de actualii conducători—tineri respectuoși și rezervați în manifestările lor—le-au răspuns un mare număr de persoane distinse și familii onorabile din oraș.

Dăm, în scurte cuvinte, defășurarea programului.

D-l avocat V. C. Șoarec a ținut o interesantă conferință, tratând, cu multă competență și documentare subiectul: Sufletul tinerei generații în raport cu problemele actuale de existență ale neamului nostru.

Corul Catedralei condus de D-l T. V. Ungureanu, a executat mai multe bucăți populare, foarte potrivite alese.

Studentul Stan Laurențiu a recitat poezia „Nunta Zamferei" de Gh. Cojbcu.

Domnișoara Aurora Capșa—studentă, cu minunate resurse vocale, a cântat serenada „Berceuse" a lui Gonnod. Câteva minute, publicul din întreaga sală a fost stăpânit de acea puternică emoție estetică, produsă de interpretarea, de pătrunderea clară și precizia frazei muzicale, de nuanțarea cristalină în care domnișoara

3) Jertfele suportate de toți Români, în urma crizei economico-financiară dela 1899, pentru a salva creditul țării.

Odată caracterele independente formate, Maiorescu afirmă că cel mai mulțumit va fi Regele, căci va domni peste niște cetățeni demni de El și de România.

Prin aceste sfaturi date posterității vedem că Titu Maiorescu, îndrăgitorul culturii noastre și omul politic din taza de renaștere a poporului și a statului român, a rămas și va rămâne și după moarte un îndreptar sigur pentru toate conștiințele neșovăitoare

Aspecte dela festivalul studenților

SPULBERAREA OSÂNDEI

Capșa a știut să execute serenada lui Gonnod. După terminarea popotului de aplauze, efluvii de ritm ale melodiei și vocii d-sale, își urmau încă în noi cântecul armonios ca o undă de înseninare.

D-l Dimitrie, profesor de muzică, un virtuos și pasional viorist, a executat cu multă eleganță și naturaleță serenada lui Moskowski.

Studentul Ion Măța a recitat „Revoltă" de H. Lecca.

D-l Klapony, un tânăr și talentat tenor, a interpretat excelent o melodie din Rigoletto. Aplauzele publicului l'au rechemat pe scenă și d-sa le-a răsplătit cântând cu mult sentiment „Pescuitorii de perle".

D-l Măciulescu—student la conservator, este un admirabil mănutor al orașului. (În paranteză amintim că d-sa cântă cu mâna stângă—considerent care-i mărește admirația). A executat cum nu se poate mai bine două bucăți: din Hubay și Kreisler.

D-l N. Dandescu, un tânăr și sânguritor avocat din localitate, a căru

voce naturală și armonioasă este mult cunoscută publicului pietre a cântat, cu multă stăpânire de o bucată din „Contesa Marița" a Kalman.

D-l Gh. Necolau—student, a un număr foarte original în programe. A cântat din flaut o frumoasă do românească de pe valea Oltului. S-a aplaudat furtunos—ceea ce do dește (dat fiind publicul select) muzica românească, dacă nu e superioară, este cu siguranță la felul celei străine.

Studentul C. Vrâncianu, cu o vioiciune, vrednică de toată admirație—a recitat ireproșabil o poezie plină de haz, de pătații și învâlminte.

Elevul de liceu Miron Șoarec, acompaniat la pian, toate bucată de muzică amintite mai sus.

După terminarea programului artistic, a urmat dans până la ziuă.

Publicul a plecat pe deplin mulțumit. E un mare câștig moral pentru studenția județului nostru și o încurajare nebanuit de mare pentru actualii conducători.

C. N.

O carte folositoare

În curând va apare de sub tipar „Cărțile Românești" din București, lucrarea numită „Călușa județului Neamț".

Authorul ei, parintele C. Matasă din orașul nostru, și-a propus să umple un mare gol în publicistica de popularizare de frumuseți naturale, valori istorice, monumente artistice, cu care Dumnezeu a înzestrat acest județ.

Vizităm monumente, călătorim prin locuri frumoase ale naturii, dar nu ne dăm seama pe ce comori calcam, nu ne dăm seama cât din sufletul acelor locuri este în sufletul nostru.

Ce mâini pioase au zugrăvit ori au înălțat locașuri dumnezeiești, ce d'ame s'au desfășurat pe locurile de sub picioarele noastre, ce mâini vânjoase au apărut pe sabia pământului și credința, ...nu știm nimic.

Sufletul strămoșilor noștri, adânc sălășluit în sufletul nostru, nu-l cunoaștem. Nu-l cunoaștem nu numai din supărarea noastră, dar și din preia care e greu să-l descoperim fiecare dintr-un noi. Ar trebui să frecventăm academice, să desăvârșim documente, să fim pregătiți anume pentru aceasta.

Ei bine de aceasta greutate ne scuteste parintele C. Matasă, care prin cartea de mai sus ne călăuzește prin toate localitățile istorice și religioase ale județului nostru, excoacă laptele cari s'au desfășurat acolo, marile figuri, cari le-au dat viața.

În special lumea streină de județul nostru poate găsi în această carte nu numai o călăuză în labirintul atâtor frumuseți ale acestui județ, dar și un bun prilej de sporire sufletească: se reintore la căminurile lor nu numai cu plămâni plini de Dumnezeuescul nostru aer, dar și cu sufletul sporit de cunoașterea acestor localități, sporit prin legătura cu strămoși cari s'au sbatul pe aceste locuri, slute prin descoperirea unui n' secatăisor de îndemni la fapte generoase.

În prefața cărții, D-l S. Mehedinți se exprimă astfel: „În felul ei cartea aceasta e unică. Nu cunoaștem alte județe, cari să aibă o monografie, în care interesul practic al călătoriei să fie îmbinat cu interesul pentru natura și istorie. E un real progres să vedem că s'a ivit și la noi genul acesta de

lucrări. Iar cei cari au evlavie pentru teacul și geia de prezent și viitor, sperăm că vor urma pilda autorului și vor scrie pentru alte județe cărți călăuze ca aceasta".

Tipăritul acestei cărți cerând sume mari de bani, sfătuim calduros pe cititori să o comande de pe acum la autor, trimițându-i suma de lei necesară unui exemplar, urmând a primi imediat ce esă de sub tipar.

Ră

DIVERSE

A apărut cartea „Constituțiune României mari lămurită pe întregul tuturor", scrisă de d-l avocat Ion Matasă.

E o lucrare folositoare ori cărui stator de carte, ori cine trebuie să cunoască legile cari stau la temelie statului nostru.

Costul unui exemplar este 120 lei, se poate comanda de la Imprimeria Județului Neamț, Piatra-N.

Pe la sfârșitul lunii Mai anul acesta, va fi gata instalarea uzinei electrice din Piatra-N.

Pentru recepționarea motoarelor d-l Nicu Ioanin primarul orașului, împreună cu d-l Solomon inginerul primăriei, au plecat la Zürich, în Elveția.

Suntem informați că în urma stăruinței părintelui Ghenadie, rețea electrică se va întinde până la Mărești Bistriței luminând-o cu electricitate.

Zilele acestea a murit scriitorul Ioan Gorn, un mare prieten al grajdului nostru românesc.

Numele său va fi veciniv legat de crările folclorice române.

Cu puțin timp înaintea lui a fost înmormântat Th. Speranță, un mare meșter al scrisului popular.

Despre ambii ne vom ocupa într-un număr viitor.

Citiți și

Răspândiți

Ziarul „AVANTUL"

OFENSIVĂ CULTURALĂ

Se face o îndreptăţită reclama prin publicitate, despre activitatea Casei Naţionale din Piatra N. Neîndoiros că succesul este desăvârşit, atâta vreme cât avem la îndemână elemente de muncă bine organizate, cum sunt şcolile normale de băieţi şi fete, care la fiecare şezătoare culturală oferă publicului tot ce au mai variat, mai educativ. Scopul este atins de două ori: întâi pentru Casa Naţională, care-şi atinge supremul scop... rege-nerarea societăţii sub toate rapoar-tele... şi al doilea pregăteşte pe viitorii membri ai corpului didactic, cu această activitate extraşcolară. Nu avem decât cuvinte de mulţumire pentru conducătorii şcolilor normale care înţeleg că activitatea elevilor să iasă şi dincolo de zidurile şcolii, completând prin aceasta un gol al programelor şcolii normale. Dăruen devu şi mai pretentios şi exprim dorinţa ca aceşti elevi să iasă, nu numai dintre zidurile şcolilor, dar chiar să depăşească barierele oraşului, în credinţă că Ministerul Instrucţiunilor nu are nimic de obiectat, dacă elevii şcolilor conduşi de Pedagogii, lor împărţiţi în mai multe echipe cu diverse programe, în care să nu lipsească, dacă se poate, chiar şi conferinţa unui Profesor, ar ţine în fiecare Duminică, câte o şezătoare prin satele din jurul oraşului. Prefectura ar putea pune la dispoziţie mijloace de transport.

Aşa înţeleg cooperare pentru regenerarea culturală. În alte ţări în timpul vacanţelor sunt organizate cu elevii şcolilor secundare, adevărate ofensive culturale şi se culeg roade nespuse de preţioase. Mai ales când aceste manifestaţiuni sunt însoţite şi de câte un cinematograful de propagandă culturală.

Un exemplu în acest sens, l-au dat elevii el. VII a L. P. R. — Duminică 31 Martie prima zi de Paşti, a fost o şezătoare culturală dată la casa naţională Rosnov, la care au contribuit elevii şcolii primare din Slobozia, conduşi de tânărul şi inimosul învăţător Neculai Hanganu. Eleva Muraru Casandra din cl. V-a Normală şi elevii el. VII a L. P. R., care din proprie iniţiativă au ţinut să contribuie efectiv la această manifestare culturală sacrificându-şi chiar prima zi de Paşti, zi în care oricine este în mijlocul familiei. Aduc la cunoştinţă D-lui Director al Liceului, fapta frumoasă a elevilor din cl. VII: Cugler, Dandescu, Bedrosian, Stăhiescu, rugându-l de a-i da ca exemplu în liceu, emulând prin aceasta şi pe alţi elevi — valori ai Liceului Petru Rareş ca în asemenea ocaziuni să dea concursul, contribuind la înălţarea neamului.

Se va zice: atunci ce-au să mai facă învăţătorii? Bietul învăţător!... clasul cu materia conform programelor analitice... 30 ore săptămânal... Biblioteca şcolară, bibliotecă populară... muzeu şcolar, casă de economie, cor şcolar, de adulţi, biserică, serbări şcolare, cerc cultural, ateliere de lucru manual, cursuri de adulţi, comitet de întreţinere şcolară, comitet de construcţie şcolară, examene de definitivare, de înaintare, ţinerea la curent cu toate progresele pedagogice, ştiinţifice, sociale... etc., etc. şi... trei mii de lei pe lună...

Ar trebui ca ziua să fie de 48 de ore, ca să aibă timp să doarmă patru ore şi să mănânce o oră... Dar când mai are şi familie şi gospodărie... Fac şi ei mult, f mult în primii ani de învăţământ... apoi se epuizează, se demoralizează şi pute-

rea de activitate slăbeşte din ce în ce. Iată pentru ce orice învăţător salută cu nespuse satisfacţie, cu mii de mulţumiri, această cooperare a forţelor de la oraş, se înviorază de la ele, le doreşte şi le strigă cu ultimă energie... oraşele să ia ofensiva culturală!

AUREL BACIU
Preşedinte cultural
al casei Naţionale Rosnov

POLITICA LOCALĂ

Luptele politice în stil mare au început în toată ţara, prin urmare şi în judeţul nostru. Altele nu se anunţă în curând, de oare ce singura luptă serioasă între partide. cari ar putea fi la alegerile comunale, nu se înţervea a fi curând, căci noua lege administrativă nu va lua fiinţă tocmai de grabă.

Avem însă frământări în toate partidele.

Cele cari au luat însă o formă mai precisă şi mai faţiş, sunt frământările din partidul liberal.

O mână de tineri din acest partid au întreprins lupta de primenire a conducerii partidului.

Atacurile au fost îndreptate mai ales împotriva d-lui Panait Criveţ. Cu D-sa s'au solidarizat însă d-nii Leon Pşepelinschi, C. Paladi şi Leon Mrejeriu.

Deocamdată războinicii au depus armele şi nu le vor ridica de cât în ziua când şeful partidului d-l Dr. Costinescu, le va da voie.

Congresul partidului care va avea loc la 5 Mai, va fi din acest punct de vedere, indentic cu cel de dăunăzi.

Frământări în surdină au început să ia naştere şi la Naţional-Tăranişti. Aici nemulţumirile sunt de naturi diverse dar fiind că n'au luat o formă precisă, nu putem vorbi încă de ele. Se vorbeşte de ţinerea unui congres.

Averescanii cred că după retragerea de la puterea partidului Naţional Tărănesc, vor fi chemaţi sigur la putere. În vederea acestui ideal se pregăteşte reorganizarea partidului.

Se pare că în localitate nu se găseşte nimeni să şi ia această grea sarcină. Şi-a luat-o D-l Jormescu de la Roman, care a venit în localitate să completeze cadrele, să facă apel la cei cari au părăsit partidul să se reîntoarcă. Va veni din nou. Se pare că munca D-sale, până în prezent n'a dat rezultatul dorit.

R.

DIN JUDEŢ

Pe când trenul „Spiru Haret” aparţinând Soc Cooperative Albina din comuna Tarcău, venea de la Ardeluţa, a prins sub roţi pe şeful de tren Gheorghe Calfa din comuna de mai sus.

Groaznic mutilat, nefericită victimă a murit în chinuri groaznice.

Un incendiu a izbucnit în comuna Vaduri, arzând complet casele locuitorului Ion Saire.

La conacul moşiei Glăvăneşti proprietatea d-lui Ion Paşnicu, a izbucnit un incendiu care a distrus magazinele şi atenansele.

Pe ziua de 27 Martie 1929 Prefectura a dizolvat consiliul comunal a comunei Roznov.

Catastrofa de cale ferată de lângă Buzău

Joi spre Vineri noaptea, o groaznică catastrofă de cale ferată s'a produs în staţia Boboc—de lângă Buzău.

Trenul Chişinău-Bucureşti, trecând prin staţie şi acul nefiind bine închis, locomotiva a apucat pe o linie, iar vagoanele pe alta. În viteză cu care trecea, vagoanele s'au răsturnat, sfărâmându-se.

De sub dărâmături au fost scoşi peste 30 călători ucişi şi cel puţin de două ori pe atâta răniţi.

La faţa locului spectacolul era nemaipomenit de fîoros. În întunerecul nopţii se auzeau strigăte disperate de ajutor, gemete surde şi ţipete sfâşietoare.

Sub sfărâmăturile vagoanelor se află încă bucăţi de cadavre. — Hienele de pradă n'au lipsit nici dela acest sinistru: în timpul nopţii cadavrele au fost jefuite. La percheziţiile făcute pentru a se stabili identitatea victimelor, buzunările s'au găsit goale.

Pansamentele prime s'au făcut de către chelnerii din vagonul restaurant, care au rupt şervetele şi feţele de mese pentru a lega rănilor nenorociţilor călători.

Bieţii militari întorşi din concediu au dat morţii o contribuţie mare.

Au sosit la faţa locului Ministrul Comunicaţiilor d-l General Alebra.

Organele C. F. R. au deschis o anchetă.

VIITORUL NEAMULUI ROMÂNESC

Un popor, care vreme de şapte sprezece veacuri, s'a arătat cu atâta putere de viaţă în cât a înfrânt cele mai vitrege apăsări, a trecut prin cele mai mari pericole, a suferit foame, boală, întineric, apă, sare, acel popor priveşte viitorul fără frică şi cu încredere.

Un neam care şi-a păstrat cu sfinţenie limba, fără şcoală, fără cultură, ci numai prin dragostea mamei care servia de învăţător copilului, acel neam merită o viaţă lungă. O ţară care în scurta ei eră de libertate sau chiar în mijlocul furtunei ce o cuprinsese, a putut să deie oameni de seamă poezi, artişti, oameni de ştiinţă ori luptători nebiruiţi, aşteaptă fericirea de a contribui şi ea la progresul omenirii întregi.

Când numai o parte din neam în puţine zile de linişte, a putut să deie roade apreciate de străinătate, cultura răspândită peste tot cuprinsul neamului întreg, va putea scoate din vîlga ofelită de nevoi, puternice elemente de propagare generală. Haş-deu, Eminescu, Odobescu, Coşbuc, Grigorescu, Creangă, Alexandri, pe lângă atâta alţii, sunt chezaşia trecutului pentru izbânda în viitor.

Din partea tuturor se cere însă muncă şi dragoste de patrie.

Munca este datorită orîşicui, către sine însuşi dar şi către neamul său. Legea tuturor să ne fie munca; fericirea fiecăruia tot prin muncă şi din muncă scînteiază. Muncă ordonată, chibzuită, luminată, reciproc respectată de comunitate este urzeala cea mai trăinică pentru înaintarea unui popor. Dragostea de neam şi ţară, sprijinită de muncă susţine ţara care are nevoie să fie cînsită de altele prin orînduiala launtrică, prin solidaritatea tuturor, prin împărţirea dreptăţii a drepturilor şi datorită fiecăruia. Patria datorită o-crotirea tuturor celor care trăiesc în ea, aşteaptă în schimb datorită patriei fără deosebire de credinţă, ori naţionalitate, sacrificarea vieţii lor. Păstrată prin tradiţia şi jertfa străbunilor, ţara trebuie lăsată urmaşilor mărită, şi înflorită. Viaţa nouă în-

cepe abea acum pentru neamul românesc prin libertatea lui deplină. Prin jertfa noastră trebuie să arătăm că i se cuvine această răsplătă a suferinţelor îndelungate.

O ţară atât de bine împărţită şi înzestrată dela natură cu atâtea daruri, locuită de un popor care a dovedit atâtea însuşiri alese, e menită să joace un rol şi ea în lumea celorlalte ţări. Pentru aceasta nu se cere de cât ca fiecare fiu al ei, să fie un adevărat şi ales Român.

I. SIMIONSCU
Profesor Universitar

Năravuri rele

Conform art. 56 din statute, Preşedintele Băncii Populare din com. Hangu convoacă adunarea generală pe ziua de 2 Aprilie a. c.

Această convocare este semnată de Sf. Sa Părintele Coroamă ca preşedinte; d-l Grigore Grigorescu învăţător, casier; Gr. Cojoc, notarul comunei.

Cine credeţi că a lipsit dela această adunare? Tocmai domniile lor. Unul a plecat la Bicaz şi altul la Galu.

Scopul. Se urmăreşte scoaterea câtorva membri din consiliul de administraţie şi cred d-lor că la a doua convocare, hotărârile luându-se cu orice număr de membri prezenţi, se vor aduna câţi-va prieteni interesaţi şi vor lucra ca în familie.

Să vedem dacă vor reuşi.

PRIMARIA ORAŞULUI PIATRA

INCUNOŞTINŢARE

Se aduce la cunoştinţa cetăţenilor că primele zile ale săptămânii viitoare uzina nu va debita apă de cât dela orele 6 seara la orele 6 dimineaţa ziua lucrându-se la repararea conductei detecte.

p. Primar, M. I. IPCAR
Secretar, Gr. Covrig

CUNOAȘTEREA LEGILOR

CONSTITUȚIA.— Art. 1. Regatul României este un stat național unitar și indivizibil.

Sunt țări, ca Elveția de pildă, iar înainte de Război, Austro-ungaria, cari nu sunt așezate pe temeiuri naționale unitare.

Austro-ungaria era alcătuită din două națiuni stăpânitoare, Austriacii și Ungurii sau Maghiarii, având fie care parlamentul său.

Nu mai armata finanțele și Ministerul de externe, erau comune.

Impăratul Austriei era tot odată și Rege al Ungariei.

Toate celelalte naționalități au avut până la o vreme, autonomia lor, adică dreptul de a se administra singure.

De acest drept s'au bucurat și Românii în imperiul Austr-Ungar, până în anul 1867. De la această dată Ungurii întreprind lupta uriașă de a desnaționaliza pe Românii.

Această luptă se termină în 1918, când prin armele biruitoare ale Românilor din vechiul Regat și prin marele sacrificiu făcute de către Românii de peste munți, Transilvania s'a unit pentru totdeauna cu vechea Românie.

Elveția este o republică federativă, compusă din 25 republici în 22 cantoane. În această țară sunt trei naționalități deopotrivă stăpânitoare: Francezii, Italianii și Germanii. Fiecare canton este independent având administrația lui locală. Deasupra tuturor stă adunarea Federală, unde fiecare statuleț are trimiși reprezentanții săi.

România este stat unitar, fiindcă locuitorii cari populează pământul țării, de orice naționalitate ar fi ei, sunt cu toții cetățeni ai aceluiaș stat, România, supuși aceleiași administrații, aceluiași legi, aceluiaș parlament și Rege.

Este stat național, în înțelesul că națiunea română este dominantă, adică întipărește pecetea ei pe toate instituțiile țării, limba română este cea oficială, pământul țării este al națiunii și acordă de bună voie a ei tuturor celor de altă naționalitate, libertatea de a se folosi de toate drepturile naturale, de cari se folosesc Românii.

Regatul României este indivizibil, adică nu este îngăduit să se împartă în provincii, gubernii, cantoane, cari să aibă administrația lor aparte de restul țării.

Singura împărțire ce se poate face este numai cea prevăzută în art. 4 din prezenta constituție: județe și comune cu subdiviziunile lor.

Extras din lucrarea: **Constituțunea României Mari** lămurită pe înțelesul tuturor de D-nul I. MATASA avocat Piatra-Neamț

Invățături

din Sf. Scriptură

— Fericiți cei ce ascultă cuvântul Domnului și-l păzesc.

— Femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri precum se cade în Domnul.

— Copiilor ascultați pe părinții voștri în toate, căci aceasta este bine plăcut Domnului.

— Cinsteste pe tatăl și pe mama ta ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ.

— Părinților, nu întăritați pe copiii voștri spre mânie ca să nu se descurajeze.

— Nimic nu se poate asemăna cu prietenul credincios; aurul și argintul n'au nici un preț pe lângă el.

SOFIȘTII

Pentru a înțelege origina politicismului conspirator al timpurilor prezente, e necesar a ne aminti evenimentele politice și filosofice din istoria greacă, petrecute în jurul secolului al V a. Hr. pentru că se aseamănă perfect cu cele dela noi, de la război încoace.

Cosmologia veacului al VI-lea a. Hr. a produs scepticismul care s'a intrupat în sofistica veacului al V-lea. Victoriile dela Marathon și Salamina provoacă triumful democrației care la rândul ei, trezește conștiința individului și-l face să simtă nevoia unei pregătiri teoretice și practice, dar mai ales arta de a vorbi — care e arta de a conduce în orice democrație —; spiritul critic, examinarea vechilor tradiții, de a cerceta origina temeiul și folosul oricărei credințe. Pentru îndeplinirea acestor necesități apar dascălii ambulanți de înțelepciune — pripășiți la Atena după ce colindaseră lumea greacă, ca negustori de înțelepciune. Pe aceștia nu-i interesa înfăptuirea unui corp unitar de doctrine, ci urmăreau isbânda și folosul individului în viață. Sofiștii ca profesori de drept și avocați, se asemănau mult cu gazetarii de azi, posedau „arta de a discuta“ care nu urmăreau demonstrația obiectivă ci zăpăcirea și aruncarea de praf în ochii poporului sau doborârea adversarului la bară, lucru ce le-a atras iristul renume de mai târziu și disprețul lui Platon. Succesul lor era destul de mare, căci erau plătiți bine și purtați în triumf; bunăoară sosirea lui Protagoras la Atena a produs o senzație pe care Platon o descrie minunat în opera sa „Protagoras“. Urmărind succesul personal al individului sofiiștii au stabilit o teorie subiectivistă și sensualistă a cunoștinții după care binele și răul, adevărul și eroarea au o valoare relativă și subiectivă și că ele depind de interesele personale și trecătoare ale individului.

Rezultatul sofisticii: Pentru filoso-

fie, un scepticism științific și un moment critic în dezvoltarea gândirii grecești; iar pentru viața socială, o desagregare a moravurilor strămoșești, o afirmare a bunului plac al individului, un moment de disoluție a moralei religioase; în concluzie dar sofistica a accentuat anarhia morală a vremii amintite...

Geticus

Sfaturi casnice

Mirosul de var.

Din odăile de curând tencuite sau văruiate, se scoate mirosul astfel: punem în mijlocul casei un lighean cu mangal aprins (tăciuni de lemn) după ce s'au închis ușile și ferestrele. Îndată ce vedem că s'au stins cărbunii lăsăm ferestrele deschise timp de o oră.

Cum pregătim varul ca să se țină mai bine pe pereți

După ce am stins varul, adăugăm sare, clei și puțină piatră acră.

Astuparea crăpăturilor din scânduri

Se amestecă clei cu răzătură de lemn (rugumătură).

Se vără apoi în crăpături cu un cuțit încălzit în foc. Se lasă să se răcească și să se usuce bine, apoi se curăță și se lustruește.

Mirosul de mușcali din casă.

Dacă în locuință se simte miros de mușcali, sau pereții fac bureți de mușcali, ceia ce se întâmplă adese ori în casele noi, putem îndepărta răul, punând în locul muced un vas mai mare de var nestins. Varul trage umezeala, usucă pereții și mușcalii dispăre. Varul trebuie schimbat de mai multe ori cu altul proaspăt.

Din cartea: Cunoștințe folositoare
No. 46 a d-lui I. Simionescu
profesor universitar

CULTURA LEGUMELOR

Împărțim cultura legumelor în trei părți: după felul de cultură: cultura legumelor rustice, obicinuite și rezistente, cultura legumelor delicate și cultura legumelor în tocmă rezistente, dar nici delicate.

Legumele rustice sunt acele ce cresc cu mai puțină îngrijire și din care se cultivă lanuri întregi, cum sunt cartoful, fasolea, mazărea, bobul, sfecla, linte.

De și aceste legume sunt rustice, totuși cer un pământ bun, puțin mai des, lăsa bine lucrat și ținut totdeauna în curățenie pentru ca florile să poată produce cât mai multă sămânță sau rădăcină.

Compactitatea sau desimea pământului este una din condițiile cele mai de seamă, pentru că aceste pământuri păstrează umiditatea mai mult când suprafața este întărită cu sapa.

Legumi delicate și semi delicate sunt cele care cer mai multă îngrijire, pe care nu le sămânăm direct ci facem rasadul în răsadniță și pe urma îl plantăm pe loc.

Aceste legume cer să le udăm des, întâi ca să se poată dezvolta fără stag nare.

Aceste legume sunt: conopida, patlagelele roșii și vișet, ardei, varza, ciapa, etc.

Pentru acest fel de legume se cere un pământ gras, mărunt și ușor și să fie așezate în spre miază zi sau apus, pentru că căldura și lumina să bata mai mult pe suprafața acestui loc. Se mai cere să nu fie plantați arbori prin prejur, căci ar fi umbra.

Terenul să nu fie umed sau mlaștinos, însă să fie aproape de apă pentru a le putea ușor uda. Legumele udare produc o cantitate mare și sunt de o calitate superioară.

În culturile pe lângă casă, pe suprafețe mici și unde nu avem puțină apă se fac scaturi largi de 1-25 m. — 1,30 m. și lungi până la 8-10 m. În terenurile cari în umezeala potecile despărțitoare dintre straturi să fie mai adânci de cât straturile, ca apa să nu stagneze pe straturi și să se scurgă. În pământurile nisipoase potecile să fie mai înalte de cât straturile pentru ca apa să se strecoare toată în straturi și să alimenteze sămânăturile.

Dr. AL. COMANIȚA
MEDIC PRIMAR DE SPITAL
Consult 3 — 5 p. m.

IOAN TURNEA
AVOCAT
Strada Cuza Vodă No. 240 Piatra-N.

MAGAZINUL
IOAN COMAN
str. Cuza-Vodă Piatra-N.
a pus în vânzare cu prețuri convenabile vinuri din cele mai renumite vinuri ale d-lui Dr. Băieșu din Odobesti

Citiți și Răspândiți
Ziarul „AVANTUL“

COMPLECT RENOVATĂ CU MAȘINI ȘI LITERE NOUI
—: ADUSE DIRECT DIN STRĂINĂTATE :—

TIPOGRAFIA NEAMȚ JUDEȚULUI

EXECUTĂ IN CELE MAI AVANTAJOASE CONDIȚIUNI ORICE LUCRĂRI DE TIPOGRAFIE ca: TEZE, ZIARE, REVISTE, BROȘURI, AFIȘ, REGISTRE DE COMPTABILITATE, CĂRȚI POSTALE, PLICURI, HĂRȚI CU FIRMĂ, MEMORANDUM, INVITAȚII DE NUNTĂ, CĂRȚI DE VISITĂ, PIATRA-N. STR. ALEXANDRU CEL BUN 32 (LÂNGĂ ORFELINAT)

La Cinematograful Liceului

„Petru-Rareș“ din Piatra-N.

rulează extraordinarul film

Eroii Mării